

Huvudman

Stiftelsen Fryshuset
Organisationsnummer 802011-1582

skolchef@fryshuset.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fryshuset Västra Järva i Stockholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Fryshuset att senast **torsdag den 31 augusti 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen Fryshuset inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Fryshuset ska vidta följande åtgärder

Anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 31 augusti 2023 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Dokumentationen ska lämnas in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av åtgärder. (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen.)

2. Se till att för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 1 februari 2023 – 16 juni 2023 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Dokumentationen ska lämnas in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Stiftelsen Fryshuset en anmärkning avseende brister rörande utformning av åtgärdsprogram och utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro. Stiftelsen Fryshuset ska senast den 31 augusti 2023 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmälan av kränkande behandling samt att eleverna ska ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om huvudmannen inte har rätt att tillämpa en undantagsregel.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:7519) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys den 26 och 27 oktober 2022 inlett en tillsyn av Fryshuset Västra Järva i Stockholm.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fryshuset Västra Järva följer gällande bestämmelser om anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd samt utformning av åtgärdsprogram, frånvarorapportering, anmälan om kränkande behandling samt att eleverna ska ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om huvudmannen inte har rätt att tillämpa en undantagsregel.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 26 och 27 oktober 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolans aktiva åtgärdsprogram och utredningar gällande elevers upprepade eller

långvariga frånvaro. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att när en elev riskerar att inte uppnå de betygskriterier som minst ska uppfyllas så ska detta anmälas till rektorn. Lärare uppger dock att det finns elever på skolan som lärarna befarar inte kommer att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas, som ännu inte har anmälts till rektorn. Lärarna och representanter för elevhälsan förklarar att det till läsårsstarten 2022/2023 börjat ungefär 200 nya elever på skolan. Lärarna och representanterna för elevhälsan uppger att skolan inte har fått dokumentationen gällande de nya eleverna från elevernas tidigare skolor. I väntan på att skolan ska erhålla dokumentation har lärarna avvaktat med att anmäla dessa elever till rektorn. Lärarna uppger att det handlar om ett tiotal elever som ännu inte anmälts till rektorn, men som är i behov av att utredas för särskilt stöd. Lärare uppger också att en annan orsak till att vissa elever inte har anmälts till rektorn är att elevernas vårdnadshavare har motsatt sig att skolan gör en utredning av elevernas behov av särskilt stöd.

Lärarna uppger vidare att det finns cirka två elever i varje klass på skolan som lärarna har anmält till rektorn där en utredning om elevernas behov av särskilt stöd ännu inte har startats.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillgodose elevernas rätt till särskilt stöd. Av utredningen framgår att lärarna har identifierat att det finns ett antal elever på skolan som trots extra anpassningar befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Det framgår även att lärarna inte anmält detta till rektorn eftersom många av eleverna är nya på skolan och att skolan väntar på att få dokumentation från tidigare skolor. Vidare framkommer det att skolan inte utreder elevers behov av särskilt stöd i de fall en vårdnadshavare motsätter sig att eleven utreds.

Av intervjuer framgår att lärare och personal inom elevhälsan bedömer att det vid tiden för tillsynen finns elever vars behov av särskilt stöd behöver utredas, men att sådana utredningar inte har påbörjats för eleverna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Fryshusets verksamhet vid Fryshuset Västra uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skyldigheten att anmäla och utreda vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen Fryshuset att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Utformning av åtgärdsprogram

Som en del av tillsynen har Skolinspektionen granskat tre åtgärdsprogram med tillhörande dokumentation, detta utifrån skolans information om att de har tre aktiva åtgärdsprogram. Skolinspektionen begärde att få ta del av samtlig dokumentation om stödbehov, utredningar, åtgärdsprogram och stödinsatser för de elever som har ett aktivt åtgärdsprogram på skolan. På ett av åtgärdsprogrammen finns det ingen tydlig angivelse om när åtgärdsprogrammet ska följas upp, det står bara att det ska följas upp löpande.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att utformningen av skolans åtgärdsprogram brister. Utredningen visar att datum för uppföljning respektive utvärdering saknas i ett av skolans tre åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet ska vara ett verktyg för skolan i arbetet med att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen behöver därför innehålla information om när såväl uppföljning som utvärdering ska genomföras och vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen.

Frånvarorapportering

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att det finns rutiner på skolan för hur lärarna ska agera om en elev är frånvarande. Lärarna ska enligt rutinen registrera elevernas närvaro varje lektion, men lärarna tillägger att eftersom skolan har fått så många nya elever vid läsårets start, har lärarna ännu inte hunnit lära känna alla elever, vilket kan bidra till att lärarna kan missa någon elev.

I intervju med rektorn framkommer det att arbetet med frånvarorapportering inte är likvärdigt på skolan. Rektorn berättar att det exempelvis finns två elever på skolan som är helt hemmavarande, men som registrerats som närvarande.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att rapportera frånvaro. Av utredningen framgår att elever har registrerats som närvarande på skolan trots att eleverna har en långvarig skolfrånvaro. Vidare framgår det av utredningen att frånvarorapporteringen inte är likvärdig bland lärarna och att det finns lärare som inte registrerar närvaron bland eleverna, något som i sin tur bidrar till att rektorn inte kan fullfölja sitt uppdrag att informera vårdnadshavarna om en elev är ogiltigt frånvarande från skolan.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelse av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Stiftelsen Fryshusets verksamhet vid Fryshuset Västra Järva uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformning av åtgärdsprogram och frånvarorapportering.

Utredningen visar att uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram genomförs men att det inte alltid framgår av åtgärdsprogrammet när uppföljning respektive utvärdering ska genomföras. Tillsynen visar att frånvarorapporteringen överlag fungerar på skolan men att rapporteringen brister i enstaka fall. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Stiftelsen Fryshuset en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att det förekommer kränkningar på skolan, framför allt verbala kränkningar. Samtliga av dem som Skolinspektionen intervjuat uppger samstämmigt att personalen på skolan agerar och ingriper direkt när en kränkning inträffar. Lärarna och rektorn beskriver i intervjuer att alla kränkningsrapporter skickas till rektorn via e-post. Rektorn uppger att alla incidenter som sker kommer till rektorns kännedom och rektorn beskriver att hon går igenom kränkningsrapporterna veckovis och att de sedan meddelas vidare till huvudmannen.

Rättslig reglering

En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om huvudmannen inte har rätt att tillämpa en undantagsregel

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I den information som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen framgår det att det saknas en behörig och legitimerad lärare i ämnet slöjd. Rektorn uppger i intervju att läraren som undervisar i ämnet har en visstidsanställning. Vidare uppger rektorn att tjänsten som slöjdlärare utlyses varje läsår.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen.)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller föfattningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist

Utredaren Åsa Jansson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Johan Duvdahl medverkat.